

Projektbeskrivelse for Ændring af Vandløb

Titel: Rørlagt Vandløb – Skodsbølgårds Bæk

Projektleder: Peter Christensen

Projektansvarlig: I/S Lertranskøb

Dato: 16. marts 2026

Geografisk placering: Matrikel 909, 910 og 53, Egernsund ejerlav

1. Baggrund

Den overordnede begrundelse for omlægning er at sikre råstoffet i området og dermed teglproduktionen.

Nuværende tilstand:

Det eksisterende rørlagte vandløb er af ældre dato - ca. 1948 - og består af teglrør, som flere steder er blevet midlertidigt repareret. Der er uklarhed omkring rørenes tilstand, hvilket indebærer en risiko for utilstrækkelig afvanding og potentiale for sammenfald af rørene. Den nuværende rørledning sikrer i en grad det bagved liggende land samt dræner matriklerne 909, 910 og 53, og der er dokumenteret at de tidligere interimistiske reparationer på rørledningen kan svigte. (Se drænkort fra 1948 i **Bilag 2**)

Behov for projektet:

Det eksisterende, ca. 480 meter lange, rørlagte vandløb er beliggende i et område med ler forekomster og hvor der er tildelt tilladelse for råstofs indvinding. Rørledningen er af ældre oprindelse og ligger terrænnært. Terrænet vil reduceres med 0,70m efter endt tilladte ler indvinding i området matr. 909/910 og vil på matr. 53 medføre risiko for at blotlægge rørledning. I øjeblikket er rørledningen svær at inspicere og vedligeholde, hvilket også taler for en omlægning og udskiftning. Ved omlægningen vil det sikre afvanding af det bagvedliggende land, og sikre drænage for den videre landbrugsdrift på matrikel 909 og 910, samt råstofindvinding på matrikel 53. Projektet vil ikke have indvirkning på fauna eller habitat i området, da de eksisterende forhold forbliver uændrede. (Se kort i **Bilag 1**)

2. Projekt mål

Hovedmål:

At sikre leret/råstofferne til den videre produktion af teglsten. Samt at etablere en ny rørledning som samtidig forbedrer vandløbets funktionalitet med mulighed for regelmæssig inspektion og vedligehold.

Delmål:

- Sikre råstofs indvinding i området.
- Forbedre vandløbets flow ved udskiftning af gamle og potentielt skadede rør.
- Reducere risikoen for oversvømmelser i området.
- Forbedre vandkvaliteten ved at reducere erosion og sedimentation i vandløbet.
- Drænage af matr. 909 og 910 (se kort **Bilag 1**)

3. Projektbeskrivelse

Ændringer i vandløbets forløb:

Vandløbet vil forblive rørlagt med ny ø250 og følge nærmest samme nuværende placering på matr.909/910, men rørledningen på matrikel 53 vil blive omlagt for at sikre korrekt afvanding og understøtte råstofindvindingen i området. Den nye rørføring vil følge skellet mod vest og nord, og udløbet vil forblive uændret. (Se kort i **Bilag 1 og bilag 7, for flow**)

Metoder og teknikker:

Arbejdet med omlægning og erstatning af rør udføres ved opgravning med gravemaskiner, hvor de lovbestemte afstande til skel overholdes. Udførelsen/udskiftningen vil ske etapevis. Det nye rørforløb er angivet på Bilag 1-situationsplan.

Matr. 53 vil efter endt indvinding blive efterbehandles til rekreativt område med sø/søer. Disse vil opstå som følge af den dybe forekomst af gulbrændende ler i området. Den eksisterende rørledning, som i dag krydser området, nedlægges og omlægges langs skel mod vest og nord. Den eksisterende sammenkobling sløjfes og erstattes med et rørstykke. Se også **bilag 1 og Bilag 9**. Omlægningen på matr.53 vil være første etape og udføres som ét samlet stræk.

På matr. 909/910 vil udskiftning af rørledning ske i takt med den sæsonvise fremadskridende indvinding af rødbrændende ler. Ved sæsonafslutning vil rørledning skiftes svarende til stykket/bredden af det indvundne areal. Dernæst kan arealet dræneres og tilbageleveres til lodsejer til landbrugsdrift.

Ved afslutning af hver etape sikres fortsat afvanding fra bagved liggende land ved en midlertidig tilkobling på den eksisterende rørledning.

På den nye rørledningsstrækning etableres 3 stk. inspektionsbrønde samt nødvendige bøjninger, som sikrer et jævnt og konstant flow, uden væsentlige ændringer at udløbet i Skodsbølgårds Bæk. (Se beregning i **Bilag 7**)

Den eksisterende brønd ved indløb bevares, den nye rørledning tilkobles brønden og det eksisterende udløb i skodsbølgårds bæk. Derudover tilkobles den eksisterende rørledning løbende fra øst mod vest rørledning før udløb.

Der er i projektet taget højde for faktorer som landbrugsdrift, drænforhold mv. samt etableringsdybden af den nye rørledning. **Bilag 9** viser koter på rørledning, nuværende terræn og fremtidigt terræn. **Bilag 5** er ligeledes retvisende og supplerende for rørlednings forløb i nuværende terræn.

Terrænændringer i forbindelse med råstofs indvinding vil alene finde sted på strækningen fra indløbet til 2. brønd. Herefter vil rørledningen være placeret i uændret terræn som følge af gældende regler for råstofindvinding nær skel.

Tidsplan:

Efter modtagelse af nødvendige tilladelser vil omlægningen på matrikel 53 blive udført som første etape, hvilket er afgørende for den videre råstofindvinding. Den efterfølgende omlægning på matriklerne 909 og 910 vil blive udført i etaper, parallelt med efterbehandlingen her af. Etapeinddelingen af arbejdet er illustreret i **Bilag 8**.

Projektet vil senest afsluttes ved ophør af tilladelsen for råstofs indvinding på matr. 909/910 d.17. maj 2032.

4. Miljøvurdering

Miljøpåvirkning:

Projektet forventes ikke at medføre væsentlige miljømæssige konsekvenser. Der er udarbejdet et VVM-skema, som er vedhæftet. (Se **Bilag 10**)

Bæredygtighed:

Projektet vil sikre en langsigtet bæredygtig løsning for afvandingen, samtidig med at de økologiske processer og biodiversiteten i området bevares.

Risiko:

Der vil blive taget særlige forholdsregler for at sikre en etapevis tilslutning af den eksisterende rørledning, således at flowet opretholdes under omlægning/udskiftning. Se også beregninger for flow Bilag 7.

Affaldshåndtering:

Gamle og overskud af rør, teglrør eller plast, som fjernes i forbindelse med arbejdet, håndteres af entreprenøren(kloakmester) for projektet

5. Økonomi og Finansiering

Budget og finansiering:

Projektet vil blive fuldt finansieret af I/S Lertranskøb, herunder alle omkostninger relateret til udstyr, arbejdskraft.

Fremtidig vedligeholdelse vil overdrages til Sønderborg kommune ved afslutning af projektet.

6. Interessenter

Interessenter:

Lodsejer er informeret og der forelægger fuldmagt til I/S Lertranskøb for håndtering af projektet. (Se **Bilag 6**)

Samarbejdspartnere:

Kloakmester MLS eller Fiskbæk Entreprise(kloakmester) vil være involveret som samarbejdspartnere i forbindelse med udførelsen af arbejdet.

7. Godkendelser og Lovgivning

Lovgivning:

Projektet vil blive gennemført i overensstemmelse med gældende bestemmelser.

Tilladelser:

Der skal opnås tilladelse fra Sønderborg Kommune for at realisere projektet, sikre lodsejere den nødvendige dræning og råstofindvinding.

8. Konklusion

Projektet vil sikre råstoffet i området samtidig også en effektiv og langsigtet løsning for afvanding af det bagved liggende land og de berørte matrikler. Herunder samtidig medføre at råstofindvindingen kan fortsætte uforstyrret. Projektet vil ikke medføre negative miljøpåvirkninger, og det vil blive gennemført med fuld økonomisk finansiering fra I/S Lertranskøb.

Ansøgning om regulering af vandløb

Oplysninger om ansøger

Navn	I/S Lertranskøb Att. Peter Christensen
Adresse	Amtsvejen 23, 6400 Sønderborg
E-mail adresse	Pc.lertrans@outlook.dk
Telefon nummer	23109140

Om vandløbet

Vandløbets navn	Skodsbølgårds bæk (i forlængelse her af – bagudrettet)
Er vandløbet offentligt?	Ja
Er vandløbet beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3?	Ikke den rørlagte del som der er tale om, men Skodsbølgårds bæk er.
Er vandløbet åbent eller rørlagt?	Rørlagt

Om reguleringsprojektet

Formål
Hovedformålet med en omlægning af det rørlagte vandløb er at sikre råstofferne i området til den videre drift og produktion af teglsten. Samtidig vil der med omlægning fokuseres på at sikre den eksisterende afvanding af det bagvedliggende land under og efter endt indvinding af henholdsvis rødbrændende ler på matr. 909 og 910 Egersund Ejerlav samt sikring af afvanding efter endt indvinding af gulbrændende ler på matr.53 Egersund Ejerlav.

Beskrivelse (ligges evt. som bilag)
Se Bilag : "Projektbeskrivelse"

Begrundelse
Pga. af ler indvinding vil terrænet gennemsnitlig reguleres med -0,70 m. Derfor vil en omlægning sikre afvanding af det bagved liggende land og at der videre kan drives landbrug på matrikel 909 og 910 samt at sikre tilladte indvindingen af råstoffer til den traditionelle teglproduktion i området. Matrikel 53 vil efterbehandles til sø og rekreativt område og derved vil en del af den nuværende rørlednings placering ikke kunne opretholdes. Se ny situationsplan – Bilag 1

--

Lodsejere der berøres af anlægsprojektet, inkl. lodsejere der vil opleve afvandingsmæssige ændringer		
Ejer	Adresse	Matrikelnr., ejerlav og sogn

Reguleringen gælder	
Fra station	
Til station	

Projektkort	
Oversigtskort vedlagt (Obligatorisk)	Ja
Detailkort vedlagt (Obligatorisk)	Ja

Brug evt. digitale kort på Sønderborg Kommunes hjemmeside: webkort.sonderborg.dk og vælg evt. profilen "Natur og Fritid" i kortets øverste venstre hjørne. I kortet kan du lave skitsetegninger, som kan printes til pdf.

Vandløbets nuværende tilstand på projektstrækningen

Rørlagte vandløb	
Rørenes diameter	Ø250
Rørenes alder og tilstand	Efter optegninger 1948 Tilstand: Dårlig med brud og interimistiske reparationer
Rørtype	Tegl
Fald	Ifølge kort fra 1948 3 o/oo
Brønde	Ingen eksisterende brønde på strækningen. Kun ved indløb!
Andet	

Åbne vandløb

Bundbredde	-
Brinkanlæg (eks 1:1,5)	-
Bundmateriale	-
Fald	-
Andet	Længde 480m

Vandløbets fremtidige tilstand på projektstrækningen

Rørlagte vandløb	
Rørenes diameter	Ø250
Rørtype	PVC/PE Uponor rib2
Fald	3 o/oo
Brønde	Eksisterende brønd ved indløb bibeholdes. Der etableres 3 inspektionsbrønde på strækning i forbindelse med bøjning Se bilag
Andet	
Længde på reguleringen	665 m indmålt med GPS se bilag 1 og 5

Line

Slope distance 665.658 m

2D distance 665.511 m

< Point to point: udløb - udløb1 >

Direction 253.59019°

Slope distance 9.790 m

2D distance 9.674 m

Height difference 1.498 m

Grade 15.480%

Delta E -9.280 m

Delta N -2.733 m

Åbne vandløb	
Bundbredde	-
Brinkanlæg (eks 1:1,5)	-
Bundmateriale	-
Fald	-
Andet	-
Længde på reguleringen	-

Vurdering af projektets afvandingsmæssige konsekvenser

Hvilke afvandingsmæssige konsekvenser får projektet?	
Vil projektet medføre forøget risiko for oversvømmelse? (Opstrøms, nedstrøms eller på strækningen)	Omlægningen vurderes ikke at være risikobetonet. Der vil gennem hele udskiftningsprocessen blive sikret frit løb for afvanding. Dette opretholdes ved, at de nye rør midlertidigt tilsluttes den eksisterende ledning under arbejdet - step by step. Den nye rørledning udføres i samme dimension som den eksisterende, men vil give en mere sikker løsning for de bagvedliggende arealer, idet ledningen bliver ny og fuldt funktionsdygtig. Den nuværende ledning er derimod interimistisk repareret og sammensat, hvilket medfører risiko for sammenfald.
Vil projektet medføre forøget risiko for erosion af vandløb og brinker? (Opstrøms, nedstrøms eller på strækningen)	Nej, påvirkningen vurderes at være minimal, da vandmængden ikke øges - tværtimod. I dag tilføres rørledningen dræn fra ca. 3.730 m markdræn, hvilket reduceres til ca. 2.295 m markdræn, idet dræn på matr. 53 sløjfes i forbindelse med indvinding af gult brændende ler. Området efterbehandles efterfølgende til rekreative formål med sø og øvrige naturelementer.
Vil projektet påvirke afvandingen af arealer beliggende opstrøms, nedstrøms eller på strækningen?	Nej - den gamle rørledning vil erstattes af nye rør i samme dimension $\varnothing 250$ og der vil ikke tilsluttes andet end mark dræn fra matr. 909 og 910. se. Bilag 1

Økonomiske forhold

Udgifter til anlægsprojektet	
Prisoverslag (Inkl. moms)	Materialer: Se projektbeskrivelse <u>kr</u>
	Arbejde: _____ <u>kr</u>
	Konsulent: _____ <u>kr</u>
	Erstatninger: _____ <u>kr</u>
	IALT: Afventer pris fra Entreprenør <u>kr</u>

Fordeling af anlægsudgifter (både for offentlige og private vandløb)			
Der skal udarbejdes en partsfordeling for afholdelse af anlægsudgifterne, som skal godkendes af samtlige parter jf. partserklæring, som vedlægges ansøgningen.			
Ejer	Adresse	Matrikelnr., ejerlav og sogn	Antal parter (%)
		Se projektbeskrivelse	

Fremtidig vedligeholdelsesfordeling (kun ved private vandløb)			
Der skal udarbejdes en partsfordeling for den fremtidige vedligeholdelse af vandløbet, som skal godkendes af samtlige parter jf. partserklæring, som vedlægges ansøgningen.			
Ejer	Adresse	Matrikelnr., ejerlav og sogn	Antal parter (%)
		Se projektbeskrivelse	

Forventet tidsplan	
Start	2026
Slut	Senest ved udløb af vores Tilladelse for råstofs indvinding matr. 909/910 17. maj 2032

Partserklæringer

Der skal vedlægges partserklæringer, som dokumentation for, at samtlige parter er indforstået med projektet, anlægsudgiftsfordelingen og den evt. fremtidige vedligeholdelsesfordeling

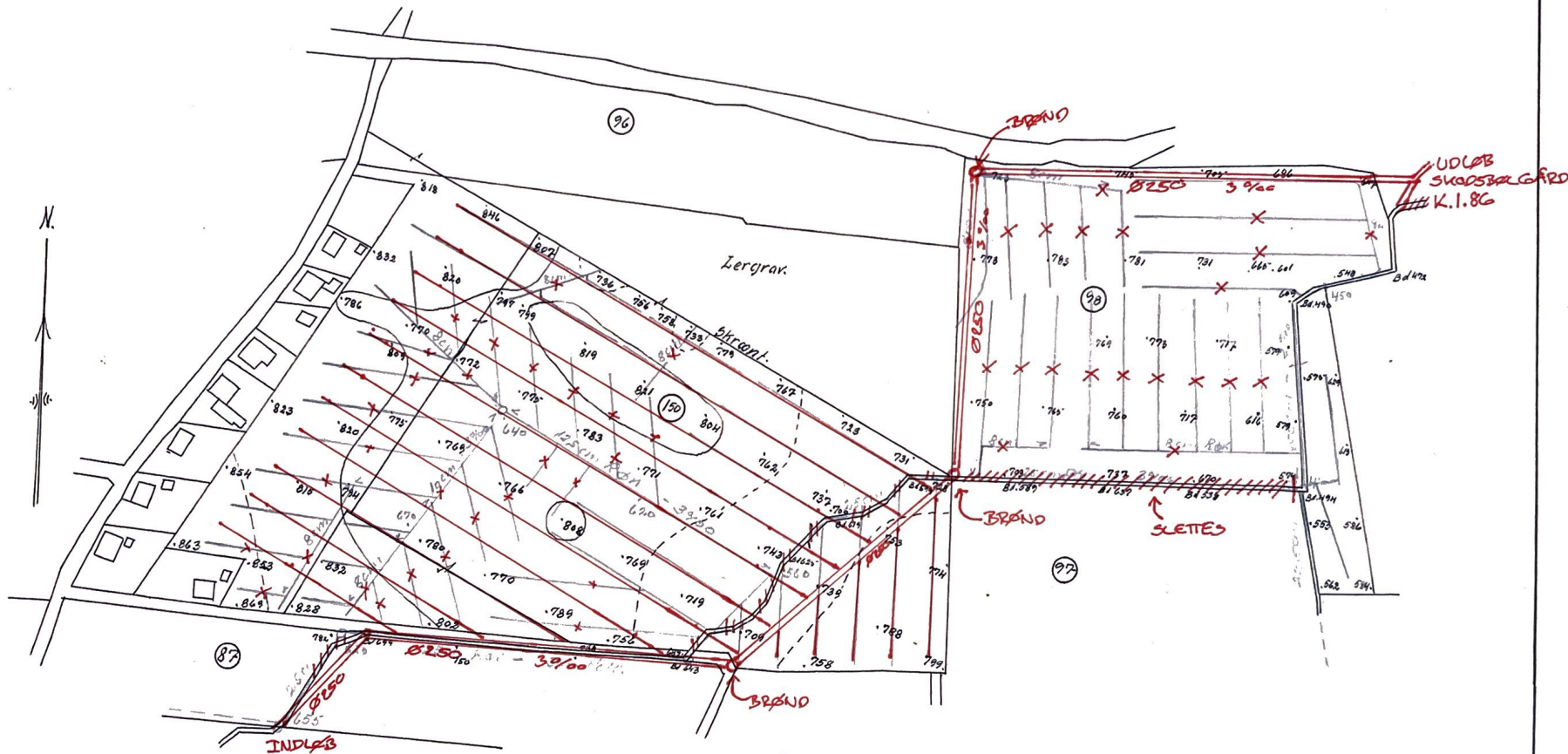
Partserklæringer vedlagt	Antal 2
---------------------------------	---------

Øvrige bemærkninger
<p>Vedlagt bilag:</p> <p>Projektbeskrivelse</p> <p>samt:</p> <p>Bilag 1: Ny situationsplan Bilag 2: Gammelt drænkort 1948 Bilag 3: GPS kort m. ny Ø250 Bilag 4: Tabel dræn før/nu Bilag 5: Terræn skitse m. nyt rør Bilag 6: Fuldmagter Bilag 7: Beregning af flow Bilag 8: Kort over etaper Bilag 9: Forløb og koter Bilag 10: vvm skema.</p>

Ansøgers underskrift	
Dato	
16.03.2026	Underskrift: I/S Lertranskøb

Ansøgningen med vedlagte bilag (inkl. kort og partserklæringer) sendes til Sønderborg Kommune, Vand og Natur, via post eller E-mail.

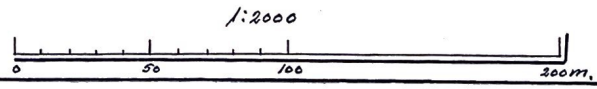
Plan for Dræning
 hos
~~Teglværksejer A. G. Møller - Egernsund.~~
~~Broager Sogn - Sønderborg Amt.~~

Signatur
 = Projekterede Dræn.
 = Bestående
 = Ell. fremtidigt
 782 748 = Terrainkoter
 650 560 = Rørbundkoter.

UDRØTT 1948

SIGNATUR:
 O = BRAND, INSPEKTION
 = Ø150 UDENOR RIGT PUC/TE
 = Ø65 DRÆN
 IIII = SLETTES Ø150 TEGLPLAT
 X = SLETTES DRÆN TEGL

NY SITUATIONSPLAN DRÆN & RØRLEDNING
 MATR. 909, 910 OG 53 EGERNSUND EJEELAV
 13/3 - 2026 OPDATERET 20/5-2026
I/S LERTRANSKØB
 c/o A/S Bachmanns Teglværk
 Amtsvejen 23 - Nybøl
 6400 Sønderborg

Created
pc.lertrans@outlook.dk
11 Mar 2026 • 10:31

Line	
Slope distance	665.658 m
2D distance	665.511 m
← Point to point: udløb eksisterende rør - bøjning eksisterende rør →	
Direction	253.59019°
Slope distance	9.790 m
2D distance	9.674 m
Height difference	1.498 m
Grade	15.480%
Delta E	-9.280 m
Delta N	-2.733 m

Bilag 3 GPS kort m. ny Ø250

I/S Lertranskøb 16.03.2026

Bilag 4

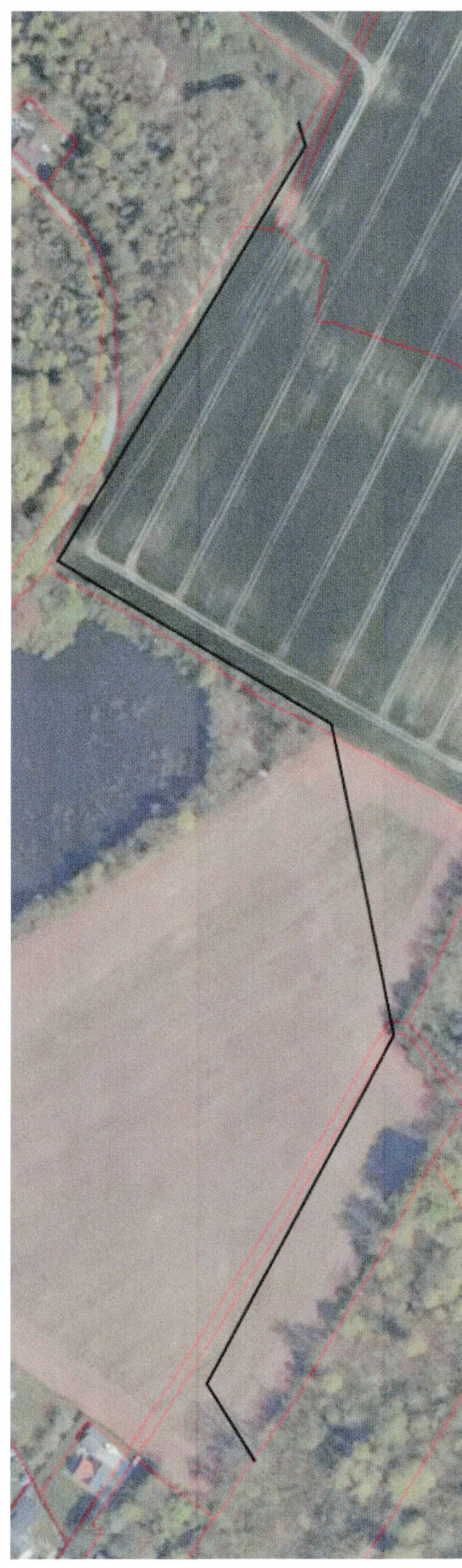
Tabel dræn før/nu

Anskueliggørelse af hvor mange meter dræn der er eksisterende og tilføres rørledningen på matriklerne 909,910 og 53 Egersund Ejerlav - kontra ønske om mængde af ny dræn.

matr.909,910	matr. 53	ny matr.909,910
230	60	235
230	40	230
70	40	225
60	40	220
315	50	215
75	90	210
115	100	205
80	100	180
80	70	140
60	40	125
90	80	90
30	70	70
30	70	55
110	30	45
200	60	35
40	70	15
60	70	
80	60	
80	60	
80	60	
80	90	
75		
50		
60		
2380	1350	2295

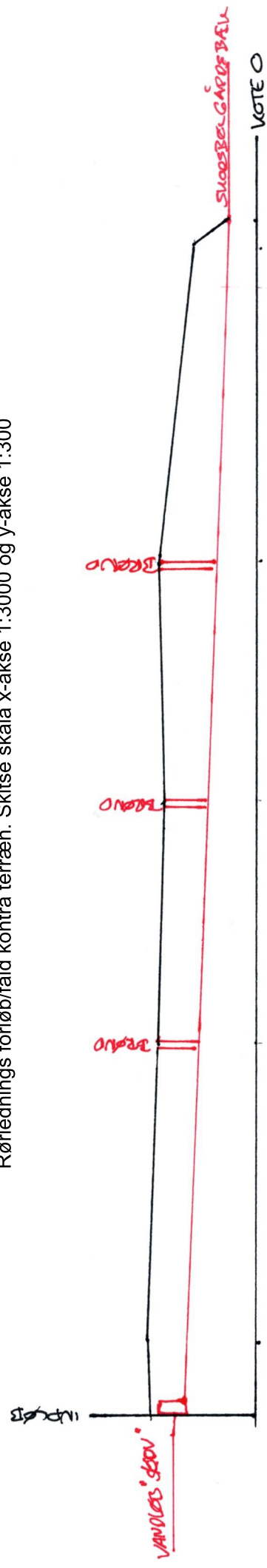
Der ses en tydelig reducere af vand mængde der til føres rørledningen ø250

Antal meter fremkommer af kort bilag 2 kontra kort bilag 1!

REV. Bilag 5 Terræn skitse m. nyt rør Ø250 og inspektionsbrænde

Rørlednings forløb/fald kontra terræn. Skitse skala x-akse 1:3000 og y-akse 1:300

Fuldmagt

Til brug for sagen vedr. markdræn og rørlagt vandløb på matr. 909 og 910 Egersund Ejerlav,
Egersund

Fuldmagtsgiver:

Henning Gefke Hansen

CPR: 080162 [redacted]

Skovgade 23, 6320 Egersund

Fuldmagthaver:

Peter Christensen, I/S Lertranskøb

CPR: 960378 - [redacted]

Amtsvejen 23, 6400 Sønderborg

Fuldmagtens omfang:

Undertegnede Henning Gefke Hansen, Skovgade giver hermed fuldmagt til Peter Christensen fra I/S Lertranskøb til at repræsentere mig i alle forhold vedrørende sagen vedr. etablering af mark dræn og omlægning af rørlagt vandløb på matr. 909 og 910 Egersund Ejerlav, Egersund. Dette inkluderer, men er ikke begrænset til, eventuel ansøgning af aktindsigt, korrespondance med kommunen samt region syd og modtagelse af enhver relevant information vedrørende sagen.

Gyldighedsperiode:

Denne fuldmagt træder i kraft dags dato og er gyldig indtil sagen er afsluttet, eller indtil den tilbagekaldes skriftligt af fuldmagtsgiver.

Dato og underskrift:

Dato:

Fuldmagtsgiver: Lodsejer Henning Gefke Hansen

Fuldmagthaver: Peter Christensen, I/S Lertranskøb

Fuldmagt

Til brug for sagen vedr. rørlagt vandløb på matr. 53 Egersund Ejerlav, Egersund

Fuldmagtsgiver:

Peter Matzen, Matzen Tegl

CPR: 140302 [redacted]

Teglværksvej 14, 6300 Gråsten

Fuldmagthaver:

Peter Christensen, I/S Lertranskøb

CPR: 200378 [redacted]

Amtsvejen 23, 6400 Sønderborg

Fuldmagtens omfang:

Undertegnede Peter Matzen, Matzen Tegl giver hermed fuldmagt til Peter Christensen fra I/S Lertranskøb til at repræsentere mig i alle forhold vedrørende sagen vedr. omlægning af rørlagt vandløb på matr. 53 Egersund Ejerlav, Egersund. Dette inkluderer, men er ikke begrænset til, eventuel ansøgning af aktindsigt, korrespondance med kommunen samt region syd og modtagelse af enhver relevant information vedrørende sagen.

Gyldighedsperiode:

Denne fuldmagt træder i kraft dags dato og er gyldig indtil sagen er afsluttet, eller indtil den tilbagekaldes skriftligt af fuldmagtsgiver.

Dato og underskrift:

Dato:

Fuldmagtsgiver: Peter Matzen, Matzen Tegl

Fuldmagthaver: Peter Christensen, I/S Lertranskøb

Bilag 7 - Beregning af flow

Eksisterende:

Strømningsberegninger på fuldt løbende rør			
Diameter	Ø250 Beton (tegl)	0,25	m
Ruhed k	Andre forhold 4	4	mm
Vandspejlsfald		3	o/oo
Vandføring Qf		28,01	l/s
Vandhastighed		0,571	m/s

Ny rørledning:

Strømningsberegninger på fuldt løbende rør			
Diameter	Ø250 Wavin PVC glat, kl. S	0,2354	m
Ruhed k	PVC, vf>1m/s	1,5	mm
Vandspejlsfald		3	o/oo
Vandføring Qf		28,00293	l/s
Vandhastighed		0,643429	m/s

Bilag 9 Forløb og koter

		Fra st. (m.)	Til st. (m.)	Længde	Fra bundkote	Til Bundkote	Bundbredde	Fald %	Terrænkote
Indløb rør	Bøjning 1	0	37	37,15	3,89	3,78	ø250 mm	3	
Bøjning 1	Brønd 1	37	198	161,13	3,78	3,29	ø250 mm	3	5,723 Bøjning 1
Brønd 1	Brønd 2	198	328	129,91	3,29	2,9	ø250 mm	3	5,1301 Bøjning 2 (brønd)
Brønd 2	Brønd 3	328	458	130,2	2,9	2,51	ø250 mm	3	4,998 Bøjning 3 (brønd)
Brønd 3	Bøjning 2	458	656	197,48	2,51	1,92	ø250 mm	3	5,217 Bøjning 4 (brønd)
Bøjning 2	Udløb rør	656	666	9,79	1,92	1,89	ø250 mm	3	3,454 Bøjning 5

	Terrænkote	Ler indvin	Rør ø250 kote	Diff i meter	Dræn rør i dybde under terræn
Bøjning 1	5,723	5,023	3,78	1,243	0,8
Bøjning 2	5,1301	4,43	3,29	1,14	0,8
Bøjning 3	4,998	4,298	2,9	1,398	0,8